

EUROPA-KOMMISSIONEN

DEN EUROPÆISKE UNIONS
HØJTSTÅENDE REPRÆSENTANT
FOR UDENRIGSANLIGGENDER
OG SIKKERHEDSPOLITIK

Bruxelles, den 21.3.2012
JOIN(2012) 6 final

**FÆLLES MEDDELELSE TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET
EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

Mod et nyt udviklingspartnerskab mellem EU og Stillehavsområdet

DA

DA

FÆLLES MEDDELELSE TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET

Mod et nyt udviklingspartnerskab mellem EU og Stillehavsområdet

1. EU OG STILLEHAVSOMRÅDET

Den stigende geostrategiske betydning af Stillehavsområdet og den globale bevidsthed om Stillehavsøernes sårbarhed over for klimaforandringerne har rykket denne region højere op på den udenrigspolitiske dagsorden i både EU og mange af dens strategiske partnere såsom USA, Japan, Kina, Rusland og Indien. Andre bilaterale partnere og multilaterale institutioner styrker også deres tilstedeværelse i regionen.

De fleste af EU's medlemsstater afhænger af EU, hvad angår udenrigspolitiske interesser og resultater i denne region. EU fører regelmæssige politiske dialoger på lande- og regionalplan og er en indflydelsesrig donor og partner i Stillehavsområdet.

EU's partnerskaber i Stillehavsområdet omfatter 15 uafhængige østater¹, 4 oversøiske lande og territorier (OLT)², Stillehavsøernes Forum (PIF) og Australien og New Zealand – nøglemedlemmer i forummet og ligesindede partnere.

Som global aktør sigter EU på at forny og styrke sine partnerskaber ud over et donor-modtager-forhold. EU's strategi for Stillehavsområdet fra 2006³ var et første skridt i denne retning. Resultatet er, at EU og PIF har ophøjet den politiske dialog til ministerniveau.

EU bør øge virkningerne af sin udviklingspolitik i overensstemmelse med EU-dagsordenen for forandring⁴ og konsolidere sin placering som næststørste donor i regionen efter Australien⁵. Dette vil gøre det muligt for EU at styrke den politiske dimension i sit partnerskab ved at indgå i en mere effektiv dialog med Stillehavslandene, både individuelt og på regionalt og multilateralt niveau, for at styrke samarbejdet omkring menneskerettigheder, demokrati, god regeringsførelse og bæredygtig udvikling samt sikre fuld overholdelse af FN's charter og international ret på verdensplan.

Denne fælles meddelelse bygger på Cotonou-aftalen⁶ og den erfaring, der er høstet i gennemførelsen af EU's strategi for Stillehavsområdet, og fokuserer på udviklingsaspekterne i

---

¹ Cookøerne (ingen stemme i FN), Mikronesiens Forenede Stater, Fiji, Kiribati, Marshalløerne, Nauru, Niue (ingen stemme i FN), Palau, Papua Ny Guinea, Samoa, Salomonøerne, Østtimor, Tonga, Tuvalu og Vanuatu.

² Fransk Polynesien, Ny Kaledonien, Pitcairn og Wallis og Futuna.

³ Conclusions on an EU-Strategy for the Pacific (Rådets 2743'ende møde – almindelige anliggender – 17.7.2006) (foreligger ikke på dansk).

⁴ Meddelelse fra Kommissionen: Forbedring af virkningen af EU's udviklingspolitik: En dagsorden for forandring KOM(2011) 637 af 13.10.2011.

⁵ Jf. OECD DCD-DAC - "Development Aid at a glance – Statistics by region – Oceania – 2011 edition" (foreligger ikke på dansk).

⁶ Cotonou-aftalen, der er gældende indtil 2020, udgør rammerne for det politiske samarbejde, udviklingssamarbejdet og handelspartnerskabet mellem EU og 79 lande i Afrika, Vestindien og Stillehavet, de såkaldte AVS-lande.

EU's relationer til regionen, og der bliver foreslået en række tiltag med henblik på at udvikle et mere effektivt samarbejde mellem Stillehavsområdet og EU med følgende hovedmål:

- at fremme sammenhængen mellem på den ene side udvikling, klima og andre EU-politikker som handel, miljø, fiskeri, forskning og på den anden side menneskerettigheder og støtte til demokrati
- at tilpasse og strømline metoderne bag EU's ydelse af officiel bistand til udviklingslandene (ODA) og de øgede midler til kampen mod klimaforandringerne i Stillehavet med henblik på at øge bistandens samlede merværdi og resultaterne, virkningerne og effektiviteten heraf
- at stimulere en god regional integration af Stillehavs-OLT'erne og styrke deres muligheder for at fremme EU's værdier og blive katalysatorer for en inklusiv og bæredygtig vækst, der styrker den menneskelige udvikling i regionen
- at udarbejde en positiv liste over emner af fælles interesse i FN og andre internationale fora sammen med Stillehavslandene
- at arbejde sammen med ligesindede partnere for at forsvare menneskerettighederne og hjælpe med at konsolidere de demokratiske processer i regionen.

Resultaterne af det fælles arbejde i FN, det styrkede politiske samarbejde og gennemførelsen af de politiske forslag, der er beskrevet i det følgende, bør integreres i EU's programmeringscyklus vedrørende EU's udviklings samarbejde i Stillehavslandene, territorierne og regionen for perioden 2014-2020 og indgå i forløbet med at forny EU's strategi for engagement i Stillehavet.

2. STILLEHAVETS SÆRLIGE KARAKTERISTIKKER

2.1. Lille, umådelig stor, mangfoldig og skrøbelig

Der bor 10 millioner mennesker i PICTS-området (østaterne og territorierne i Stillehavet) på et landområde på 552 000 km², der er omgivet af en eksklusiv økonomisk zone på 30 millioner km² i den del af verden, der er længst væk fra EU.

De fleste østater og territorier i Stillehavet er små østater, og 10 af disse er blandt de 15 lande med de mindste økonomier i verden, mens tre er lande, der består af koraløer, der knap nok ligger over havniveau og beboet af små befolkningsgrupper, der er spredt over store afstande. Grundlaget for deres naturlige, økonomiske, institutionelle og menneskelige ressourcer er begrænset, der er stor fraflytning af uddannet arbejdskraft, og omkostningerne i forbindelse med tjenesteydelser og import af varer er høj. Mange østater og territorier i Stillehavet er økonomisk afhængig af indtægter fra udnyttelsen af naturressourcerne som for eksempel fisketilladelser, der gives til fremmede fartøjer. Den offentlige sektor er dominerende, men i nogle lande er forvaltningen dårlig, den private sektors adgang til kapital er begrænset, og det er svært at skabe stordriftsfordele. Disse lande ligger isoleret, og deres handelsmuligheder er begrænsede, hvilket giver dem en marginal placering i den globale økonomi. Mange østater og territorier i Stillehavet er afhængig af en bistand, der er fragmenteret, hvilket skaber betydelige problemer med hensyn til udviklingsarbejdet.

Østtimor, der er ved at rejse sig fra en konflikt og kun er delvist integreret i Stillehavsøernes forum, glæder sig over udsigterne til at blive medlem af ASEAN (sammenslutningen af stater

i Sydøstasien) og står over for lignende strukturelle begrænsninger som i mange udviklingslande. Stillehavs-OLT'erne har et udviklingsniveau, der ligger tæt på gennemsnittet i EU, og de ønsker mere omfattende integration i regionen.

Papua Ny Guinea og Fiji udgør tilsammen 88,6 % af landområderne, skaber 70 % af bruttonationalproduktet (BNP) og bebos af 74,5 % af befolkningen i østaterne og territorierne i Stillehavet. Mens Fiji, hvor der ikke har været forfatningsmæssige tilstande siden 2006, langsomt er på vej mod en overgang til demokrati, ønsker Papua Ny Guinea at styrke forvaltningen, så landet kan drage fuld nytte af sine store naturlige og menneskelige ressourcer og sin voksende erhvervssektor, selv om denne i høj grad er udenlandsk ejet.

2.2. Resultaterne på udviklingsområdet og virkningerne af klimaforandringerne

Stillehavets egentlige rigdom er den unikke biodiversitet og det rige økosystem, der er befolkningen til stor nytte. Især er de østlige melanesiske øer, Ny Kaledonien og Polynesien-Mikronesien kendetegnet af en stor biologisk mangfoldighed.

Havressourcerne nedbrydes dog af forurening, overudnyttelse, levestedsændringer og invasive arter. De tropiske skove trues af afskovning og ødelæggelse.

Det er almindeligt, at områderne i regionen er i fare for at blive ramt af naturfænomener, der kan forårsage betydelige menneskelige og materielle tab.

Det demografiske pres belaster yderligere den miljømæssige og sociale ligevægt. Det er nødvendigt med uddannelse, arbejdspladser og indtægtsgivende muligheder til en befolkning, der vokser hurtigt og er ung. At den uddannede arbejdskraft udvandrer, udgør en stor hindring for udviklingen, men de udvandrede pengeoverførsler til hjemlandet er af stor betydning for mange Stillehavsøkonomier. Store dele af befolkningerne fra Stillehavserne bor nu i Australien, New Zealand eller andre steder.

De demokratiske principper og menneskerettighederne overholdes i de fleste dele af regionen, idet Fiji er en undtagelse efter kuppet i 2006. Landene i Stillehavet har dog for de flestes vedkommende ikke ratificeret mange menneskerettighedskonventioner, og den kønsbaserede vold er stor, og der er en lav andel af kvinder på de beslutningstagende niveauer.

Stillehavslændene er langsomt ved at komme sig over den globale krise, hvilket blandt andet skyldes den fortsatte robuste vækst i Asien. Den private sektors modstandskraft er stadig svag. I 2010 lå den økonomiske vækst på 0,8 % i gennemsnit, den forventes at nå 1,7 % i 2011 og forblive lav i 2012 undtagen i de ressourcerige lande (Papua Ny Guinea, Salomonøerne og Nauru) og Vanuatu. Der forventes en stigning i turismen og øgede indtægter fra pengeoverførsler fra de udvandrede. Den største fare for væksten er inflationen, der skyldes høje olie- og fødevarerpriser. I Østtimor førte en stigning i statens udgifter, der finansieres af olieindtægter, til en stigning i bruttonationalproduktet på 9,5 % i 2010, og dette forventes at stige yderligere i 2011 og 2012. Den makroøkonomiske stabilitet vil dog fortsat være et problem for de fleste Stillehavslande, og spørgsmålet om en situation med store gældsbyrder er holdbar, er særlig vigtigt.

Papua Ny Guinea er ikke på rette spor med hensyn til at nå nogen af millenniumsudviklingsmålene, men de andre Stillehavslande er på rette spor med hensyn til at reducere børnedødeligheden, mens fremskridtene mod de andre mål giver blandede resultater. Østtimors resultater med hensyn til millenniumsudviklingsmålene er blandede, idet der er gjort store fremskridt med hensyn til at reducere fattigdommen, men sundhedsindikatorerne er ikke

gode, og sundhedsstandarderne er truet, idet en stor del af befolkningen lider af manglende fødevarerikkerhed.

Adgang til energi er et alvorligt problem. De små østater i Stillehavet afhænger i stor grad af importerede olieprodukter som den vigtigste energikilde. Ustabile internationale priser og omkostninger til skibsfragt og transport er en stor belastning for de nationale budgetter og pålægger forsyningsvirksomhederne og erhvervslivet store driftsudgifter, hvilket fører til høje priser på fødevarer og elektricitet. Teknologierne til udnyttelse af vedvarende energikilder udgør alternative metoder til energiproduktionen. Men ændringerne i både udbuddet af energi (rådighed og tilgængelighed) og efterspørgslen (prismæssig overkommelighed) udgør en stigende trussel for Stillehavsbefolkningernes energisikkerhed. Dette førte i 2009 til udarbejdelsen af rammeprogrammet for foranstaltninger vedrørende energisikkerhed i Stillehavet (FAESP). Kun omkring 30 % af befolkningen har adgang til elektricitet, der hovedsagelig er tilgængelig i byområderne, med et spænd fra mindre end 25 % i visse lande (Papua Ny Guinea, Salomonøerne og Vanuatu) til over 95 % i andre lande (Cookøerne, Guam, Nauru, Niue, Nordmarianerne, Samoa, Tonga, Tokelau og Tuvalu).

Klimaforandringerne har påvirket Stillehavet i flere årtier med hyppigere og voldsommere naturkatastrofer som tropiske cykloner og oversvømmelser. Det stigende havniveau, vandindtrængen og kysterosion reducerer de beboelige landområder, truer infrastrukturen, skader akvakulturen og truer ferskvandsforsyningen og landbruget. Adgang til rent vand og passende sanitetsforhold er stadig et stort problem i de fleste østater og territorier i Stillehavet, hvilket skaber en alvorlig sundhedsrisiko, navnlig for kvinder, børn og befolkningsgrupperne på de fjerneste øer. Stigende vandtemperaturer og forsuring af havene udgør yderligere problemer for den allerede forværede biologiske mangfoldighed og økosystemerne, navnlig koralrevne, hvilket igen øger sårbarheden over for klimaforandringerne. På de store øer skader klimaforandringerne de indre landområder og forårsager kraftigere tørke, jordskred eller oversvømmelser. Tilpasningerne til klimaforandringerne, herunder økosystembaserede tilgange, kan også bidrage til at forbedre tjenesteydelserne, adgangen til vedvarende energi og katastrofeberedskabet. De kan som sådan blive til vigtige drivkræfter bag udviklingen i alle landene i Stillehavet. En del af løsningen er at bruge naturlige økosystemer som beskyttelse for at reducere risikoen for katastrofer. Desuden kan tilpasningsforanstaltningerne stadig bidrage til forberedelse mod katastrofer, der ikke direkte skyldes klimaforandringerne.

Papua Ny Guinea råder stadig over store regnskovsressourcer, men områderne skrumper hurtig på grund af flere forhold, blandt andet hvad mange betragter som ulovlig skovhugst. Papua Ny Guinea kunne bidrage til at afbøde virkningerne af klimaforandringerne ved at gå over til bæredygtig skovhugst ved hjælp af en bedre forvaltning af skoven og bedre lovgivning om udnyttelse af landområderne.

Klimaforandringerne sætter en kædereaktion i gang, der også har virkninger på sikkerheden og for forholdet mellem kønnene. FN's Sikkerhedsråd har fremhævet, at tabet af landjord på grund af stigningen i havniveauet, især i små lavtliggende østater, kan have alvorlige konsekvenser for sikkerheden⁷. EU har fremhævet, at klimaforandringerne har alvorlige virkninger for sikkerheden, da de øger sikkerhedsrisiciene ved at forstærke spændingerne i forbindelse med landområderne og fødevarer- og energipriserne samt ved at skabe et

---

⁷ FN's Sikkerhedsråds åbne debat om "Maintenance of international peace and security: the impact of climate change" (juli 2011) - <http://www.un.org/News/Press/docs/2011/sc10332.doc.htm>. (foreligger ikke på dansk).

migrationspres og fremme ørkendannelse⁸. På den anden side, og da klimaforandringerne kan påvirke mænds og kvinders situation forskelligt, har ministre fra Stillehavsstaterne slået fast, at det er nødvendigt at tage kvindernes viden, erfaring og valg mere i betragtning med henblik på at udvikle effektive strategier over for klimaforandringerne. Idet de erkender, at kønsdiskrimination og overtrædelser af menneskerettighederne udgør hindringer for landenes muligheder for at tackle virkningerne af klimaforandringerne, har ministrene opfordret regeringerne i Stillehavsområdet til at leve op til deres forpligtelser i denne henseende⁹.

Virkningerne af klimaforandringerne, der forventes at blive kraftigere, underminerer resultaterne på udviklingsområdet og arbejdet for en retfærdig bæredygtig vækst og gør det vanskeligere at nå millenniumsudviklingsmålene i Stillehavsområdet. Hele lande risikerer at blive ubeboelige eller helt forsvinde, hvilket vil forårsage udvandring og nødvendiggøre flytning af hele befolkningsgrupper.

2.3. Fredelige former for løsning af udviklingsproblemerne

Befolkningen på østaterne har kæmpet med de strukturelle problemer i århundreder. I løbet af tiden har de fundet deres egne løsninger, og østaterne og territorierne i Stillehavet har ofte forenet deres kræfter på regionalt niveau omkring forhold som politisk samarbejde, økonomi, udvikling, handel, fiskeri, sikkerhed, retshåndhævelse, menneskerettigheder, miljø, energi, sociale og kulturelle anliggender, transport, infrastruktur, forskning, telekommunikation osv.

Østaterne og territorierne i Stillehavet har også løftet opgaven med klimaforandringerne. For at tilpasse sig stigningen i havniveauet har de for eksempel genoprettet mangrover, beskyttet koralrev, bygget bølgebrydere, vandreservoirer og afsaltningsanlæg, udviklet nye afgrøder, fremmet dyrkning af forskellige afgrøder eller flyttet infrastrukturer og flyttet befolkningsgrupper. Visse lande har indarbejdet migration som et tilpasningsværktøj. Det regionale samarbejde er fortrinligt. For eksempel har landene og territorierne i Mikronesien sat sig den opgave (The Micronesia Challenge) at bevare 30 % af vandområderne nær kysten og 20 % af skovområderne inden 2020. Der er også indført omfattende regionale rammer for foranstaltninger i forbindelse med klimaforandringerne og for at begrænse og styre katastroferisiciene.

Der er et voksende men stadig relativt lille antal donorer og udviklingspartnere til stede i regionen. Australien og New Zealand er medlemmer af Stillehavsøernes forum og er de vigtigste bilaterale donorer. Asian Development Bank er den største multilaterale partner. USA's pagter er et veletableret instrument i det nordlige Stillehav. Taiwan, Japan og Korea øger deres hjælp. Kina spiller en stadig større rolle i Stillehavsområdet. Andre bilaterale og multilaterale partnere øger også deres engagement.

Ledere i Stillehavet har oprettet de såkaldte "Cairns-pagter" om øget udviklingssamarbejde (2009), så donorerne kan mindske spredningen af bistanden, lette administrationen i forbindelse med bistand og forbedre bistandseffektiviteten ved hjælp af øget brug af landespecifikke systemer, flerårige finansieringsforpligtelser, sammenlægning af økonomiske ressourcer, uddelegering af bistandsydelsen og fælles analysearbejde. Sekretariatet for Stillehavsøernes forum har sammen med udviklingspartnerne koordineret en køreplan med henblik på at styrke styringen af offentlige udgifter, offentlige kontrakter, regnskabsføring og

---

⁸ Konklusionerne fra EU's klimadiplomati (3106. møde i Rådet (udenrigsanliggender – 18.7.2011).

⁹ Workshop på ministerplan om klimaforandringerne organiseret i forbindelse med det fjerde kvindeministermøde i Stillehavsområdet (juli 2011).

overvågningssystemer i de lande, der er medlemmer af forummet, så landenes systemer i vid udstrækning kan anvendes til at kanalisere den officielle udviklingsbistand, herunder med budgetstøtte, når kriterierne herfor er opfyldt.

I 2011 erklærede lederne i Stillehavsområdet igen, at klimaforandringerne er den største enkelte trussel mod regionen, og de understregede behovet for finansiering af tilpasningen. Forummets finansministre anbefalede med henblik på at forbedre landenes adgang til og styring af midler i forbindelse med kampen mod klimaforandringerne, at finansieringsmetoderne baseres på principperne om bistandseffektivitet, og at klimaforandringerne integreres i de nationale budgetter og udviklingsplaner, så landenes systemer kan anvendes, hvor det er muligt, som den mest effektive form for ydelse af bistand, navnlig gennem budgetstøtte.

3. STYRKELSE AF SAMARBEJDET MELLEML EU OG STILLEHAVSOMRÅDET MED HENSYN TIL UDVIKLING OG KLIMA

Tjenesten for EU's Optræden Udadtil råder over en lang række politikker og instrumenter, der er meget relevante for Stillehavsområdet. EU bør med udgangspunkt i nettet af EU-delegationer og personalet i hovedkvarteret tale med én stemme i regionen og fremme EU's værdier og de mål og interesser, der er fælles for EU og Stillehavsområdet, mere effektivt i multilaterale fora, i internationale forhandlinger eller i relationerne med andre aktører. Samordnede initiativer i hele EU, der afspejler prioriteringerne med hensyn til Stillehavsområdet, vil maksimere merværdien af EU's udenrigspolitik i regionen.

I Kommissionens meddelelser om EU's dagsorden for forandring¹⁰ og om fremtiden for EU's budgetstøtte¹¹ foreslås styrkede politiske rammer med henblik på at skabe et mere fokuseret og virkningsfuldt EU-udviklingssamarbejde ved hjælp af større anvendelse af landenes egne systemer og budgetstøtte, hvor dette er muligt, hvilket bør kombineres med en styrket politisk dialog, der fokuserer på at forbedre resultaterne og på god forvaltning.

Udviklingsbistanden og bistanden til kampen mod klimaforandringerne til landene i Stillehavet og til de oversøiske lande og territorier og i Stillehavet fra EU-budgettet og Den Europæiske Udviklingsfond er øget betydeligt til omkring 785 mio. EUR for perioden 2008-2013¹².

De strukturelle hindringer, som kendetegner østaterne og territorierne i Stillehavet, gør dem unikke som modtagere af udviklingsstøtte, og medfører, at EU's bistand er særlig vigtig for regionen, og at EU står over for en række sammenknyttede opgaver, der består i at:

- optrappe det økonomiske engagement i regionen ved at styrke og komplettere den nuværende officielle bistand til udviklingslandene med en passende andel af de klimamidler, der er blevet bekendtgjort i internationale forhandlinger, og ved at finde andre kilder til finansiering af investeringerne

---

¹⁰ Forbedring af virkningen af EU's udviklingspolitik: En dagsorden for forandring KOM(2011) 637 af 13.10.2011.

¹¹ EU's fremtidige tilgang til budgetstøtte til tredjelande, KOM(2011) 638 af 13.10.2011.

¹² Omkring 730 mio. EUR fra den tiende europæiske udviklingsfond (heraf 70 mio. EUR til de oversøiske lande og territorier) og omkring 56 mio. EUR fra EU-budgettet.

- uddybe den politiske dialog og tilpasse måderne, hvorpå støtten ydes, så reformen af støtten gøres mere effektiv inden for de begrænsninger og specificiteter, der gør sig gældende for Stillehavslandene, således at de får lettere ved at absorbere en optrappet økonomisk bistand på en hensigtsmæssig måde
- styrke koordineringsindsatsen og mindske spredningen af bistand i Stillehavsområdet
- forbedre koordineringen i FN navnlig med hensyn til klimaforandringerne
- sikre, at andre politikker end udviklingspolitik fortsat bidrager til det fornyede partnerskab mellem EU og Stillehavsområdet, så økonomisk vækst går hånd i hånd med god forvaltning, bæredygtighed og fælles ansvar for fælles anliggender.

3.1. Optrappet økonomisk engagement

De EU-midler, som Kommissionen forvalter, er begrænset til behovene i Stillehavsområdet. Der er behov for bilaterale økonomiske tiltag fra EU-medlemsstaterne, der navnlig fokuserer på klimaforandringerne. Efter en fælles erklæring om klimaforandringerne¹³ lancerede Kommissionen og forummets sekretariat et fælles initiativ¹⁴. En handlingsplan er under udarbejdelse i samarbejde med Stillehavslandene og EU's medlemsstater og -institutioner med henblik på at gennemføre det fælles initiativs målsætninger, sikre at EU handler koordineret i Stillehavsområdet, og at den officielle bistand til udviklingslandene og ekstramidlerne til kampen mod klimaforandringerne lægges sammen herunder ved at aktivere investeringsfinansieringer.

Ud over at bidrage til aktiviteter, der har med klimaforandringerne og institutionel udvikling at gøre, kan EU's geografiske og tematiske programmer også gøre det muligt for østaterne og territorierne i Stillehavet at få adgang til komplementære kilder til finansiering af kampen mod klimaforandringerne (for eksempel den grønne klimafond, erhvervssektoren, CO₂-markedet...).

Programmerne og den politiske dialog vil fortsat være de vigtigste instrumenter til fastlæggelse af de vigtigste opgaver i samarbejdet. EU bør i samarbejde med andre donorer fortsat ledsage østaterne og territorierne i Stillehavet i deres indsats for at forbedre de nationale udviklingsplaner og sektorpolitikker med henblik på at fortsætte resultatorienterede strategier for udvikling, tilpasning til klimaforandringerne og afbødning af virkningerne af klimaforandringerne, samtidig med at der sikres en sund forvaltning af den optrappede bistand og bæredygtige metoder.

3.2. Hjælp tilpasset Stillehavsområdet

I EU's dagsorden for forandring foreslås det, at EU's samarbejde koncentrerer om højst tre sektorer for at optimere resultaterne og virkningerne. Mens det er rimeligt med to eller tre koncentrerede sektorer, når det angår større østater, bør dette begrænses til en enkelt sektor, hvad angår størstedelen af de små øer.

---

¹³ <http://www.gcca.eu/usr//Joint-Declaration-PIFS-EU-2008.pdf>.

¹⁴ <http://www.gcca.eu/usr//Protocole-d-entente-Signe-a-Strasbourg.pdf>.

De strukturelle hindringer, som østaterne og territorierne i Stillehavet står over for, gør det nødvendigt at tilpasse metoderne for bistandsydelse, mens en projektbaseret tilgang bør begrænses, da denne fremgangsmåde har tendens til at overbelaste små administrationer.

Sektorprogrammerne og budgetstøtten er mere velegnet til at skabe bæredygtige resultater, da de flugter med nationale udviklingsplaner og sektorstrategier og gennem politisk dialog og regelmæssige vurderinger af resultaterne bidrager til at forbedre tjenesteydelserne og de institutionelle, politiske og lovgivningsmæssige resultater. Fastlæggelse af sunde nationale udviklingsplaner og sektorstrategier, styrkelse af forvaltningen af de offentlige finanser og overholdelse af sunde makroøkonomiske rammer har gavnet budgetstøtten i Ny Kaledonien, Pitcairn, Samoa, Salomonøerne, Tonga, Tuvalu og Vanuatu.

Det EU-finansierede regionale samarbejde i Stillehavet bliver støttet af velfungerende regionale organisationer, der får politisk opbakning fra deres medlemsstater, og som finansielt og teknisk er godt rustede. Som andre donorer retter EU sig efter disse organisationers strategiske arbejdsprogrammer og effektive resultatorienterede overvågningssystemer gennem bidragsaftaler.

EU's bistand vil fortsat blive ydet gennem projekter, når kriterierne for andre metoder ikke er opfyldt, og med henblik på at støtte initiativer, der ledes af civilsamfundet og erhvervssammenslutninger, visse enkeltstående infrastrukturprojekter osv.

3.3. Udvikling af kapacitet og effektivitet

Mange forvaltninger i Stillehavet lider under strukturelle kapacitetsbegrænsninger med hensyn til at forbedre sektorpolitikkerne og systemerne til forvaltning af de offentlige finanser eller indarbejde kampen mod klimaforandringerne i udviklingsstrategierne. De regionale organisationer bør absolut spille en vigtig rolle i løsningen af disse opgaver. EU bør yderligere støtte de regionale organisationer med henblik på at hjælpe medlemmerne heraf med udformning, planlægning og gennemførelse af politikkerne såvel som med forvaltning og gennemførelse af bistanden navnlig på områder som tilpasning til klimaforandringerne og afbødning af virkningerne af disse. Der bør også fremmes partnerskaber mellem EU og Stillehavsområdet med henblik på at overføre specifik ekspertviden og lette den institutionelle udvikling.

3.4. Bedre koordinering i EU og med andre partnere

EU-medlemmernes begrænsede tilstedeværelse i Stillehavsområdet gør det lettere at udforske mulighederne for fælles programmering i hele EU og sammenlægning af udviklings- og klimamidlerne. Med hensyn til koordinering med partnere uden for EU er der oprettet en omfattende og stadig større koordination med Australien og New Zealand, der omfatter opgavedeling og et tovejs-delegeret samarbejde. Det drager den bedst mulige nytte af de komparative fordele og skaber en model, som andre partnere uden for EU kan slutte sig til. Australien er den første ikke-europæiske donor, som EU har indgået aftaler med vedrørende delegeret bistandssamarbejdsordninger, hvilket gør det muligt for Australian Agency for International Development (AusAID) og Kommissionen at trække på hinandens ekspertviden og skabe gode resultater med hensyn til ydelse af bistanden.

3.5. Forbedret koordinering i FN om klimaforandringerne

Samarbejdet om klimaforandringerne mellem Stillehavsområdet og EU, der er blevet udvidet siden den fælles erklæring fra 2008 og det fælles initiativ fra 2010, har ført til, at østaterne i

Stillehavet, AOSIS (sammenslutningen af små østater) og SIDS (de små udviklings-østater) følger en fælles tilgang i UNFCCC (De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer). Stillehavsøerne og EU bør fortsat tilstræbe at nå til enighed om fælles holdninger med hensyn til tilpasning til klimaforandringerne og afbødning af virkningerne af klimaforandringerne gennem arbejdet i de regionale institutioner.

Under UNFCCC-forhandlingerne i Durban stod LDC (de mindst udviklede stater), AOSIS og EU sammen i ønsket om omfattende resultater, hvilket blev udtrykt i en fælles erklæring. EU bør fortsat styrke alliancen med de mindst udviklede lande og AOSIS for at øge presset på andre forhandlingspartnere for at få disse til at øge deres ambitioner med hensyn til tilpasning til klimaforandringerne og afbødning af virkningerne heraf.

4. FREMME AF EN MERE SAMMENHÆNGENDE EU-POLITIKSAMMENSÆTNING I STILLEHAVSOMRÅDET

Ved at bygge på Cotonou-aftalen og den erfaring, der er høstet i gennemførelsen af EU's strategi for Stillehavsområdet, arbejder EU på at integrere udenrigspolitikken og værktøjerne bedre samt på at skabe en mere sammenhængende politisk dagsorden for Stillehavsområdet med henblik på programmeringscyklussen for 2014-2020.

Samarbejdet om handel og fiskeri samt om forskning og højere uddannelse kan også i betydelig grad bidrage til større sammenhæng mellem EU's politikker i regionen.

- Handelssamarbejdet mellem EU og Stillehavsområdet er af væsentlig betydning. Ved at bygge på interimspartnerskabsaftalen, der er indgået med Papua Ny Guinea og Fiji samt på de tilbud om markedsadgange, som andre lande har ført frem, vil EU fortsat arbejde på, at der indgås en omfattende handels- og udviklingsaftale med alle landene i regionen, da lederne af AVS-landene i Stillehavet lægger stor vægt på, at forhandlingerne om en økonomisk partnerskabsaftale afsluttes med indgåelse af en aftale i 2012. Alternativt kan AVS-landene i Stillehavet tiltræde interimspartnerskabsaftalen, der udtrykkeligt giver mulighed herfor.
- Samarbejdet mellem EU og Stillehavslandene om fiskeri bygger på en betydelig støtte fra Den Europæiske Udviklingsfond samt på tre bilaterale fiskeripartnerskabsaftaler og multilateralt fiskerisamarbejde i kommissionen for fiskeri i det vestlige og centrale Stillehav. EU optrapper sin indsats for at støtte udviklingen af en bæredygtig fiskeindustri og bekæmpelse af ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri. Samarbejdet mellem Stillehavslandene og EU om en god fiskeriforvaltning bør styrkes inden for rammerne af kommissionen for fiskeri i det vestlige og centrale Stillehav. Det kan overvejes at udarbejde en omfattende strategi for fiskeri i Stillehavet, der kan gennemføres med en effektiv anvendelse af EU's instrumenter (fiskeri, udvikling, miljø og forskning).
- Gennem rammeprogrammet for forskning styrker EU sin forskningskapacitet om forhold vedrørende Stillehavet, støtter forskningsinitiativer vedrørende Stillehavet og fremmer samarbejdet mellem forskere fra EU og Stillehavsområdet.
- Erasmus Mundus-programmet giver også mulighed for samarbejde, hvad angår videregående uddannelser.

EU fortsætter med at integrere forhold vedrørende menneskerettighederne, støtte til demokrati og god regeringsførelse i sin politiksammensætning i regionen.

- EU styrker sit samarbejde med ligesindede partnere for at støtte ratificeringen og gennemførelsen af menneskerettighedskonventionerne og Rom-statutten for Den Internationale Straffedomstol i regionen. EU er særlig opmærksom på at rejse spørgsmålene om kønsbaseret vold og det lave niveau af kvinder på de beslutningstagende niveauer i Stillehavsområdet.
- EU udsender fortsat valgobservationsmissioner, når det er hensigtsmæssigt, og samarbejder med ligesindede partnere med henblik på at udarbejde en koordineret strategi for Fijis tilbagevenden til demokratiske tilstande og for at støtte forsoningsprocesserne og initiativerne til forebyggelse af konflikter i hele regionen.
- EU vil fortsat støtte østaterne og territorierne i Stillehavet med at styrke deres forvaltningssystemer herunder med hensyn til forvaltning af miljøet og ressourcerne og ved blandt andet at opfordre til, at de lever op til udvindingsindustriens internationale åbenhedsinitiativ.

Med henblik på at styrke integrationen af kampen mod klimaforandringerne i sin politiksammensætning vil EU også udarbejde en omfattende klimadiplomatistrategi i Stillehavsområdet til gavn for EU-aktørerne, medlemsstaterne og deres nationale diplomatiske tjenester med henblik på at tage problemet omkring klimaforandringerne op på alle politiske niveauer, fremme og støtte gennemførelsen af klimatiltag samt behandle spørgsmålet om sammenhængen mellem klimaforandringerne og international sikkerhed i Stillehavet.

5. HENSTILLINGER TIL INDSATS

EU er engageret i Stillehavsområdet både politisk og som en vigtig udviklingspartner. I en tid, hvor ressourcerne bliver stadig knappere, er det nødvendigt at øge effektiviteten og gennemslagskraften ved at koncentrere sig om interventioner, der har kraftige virkninger og giver stor merværdi for EU og at benytte mekanismer til ydelse af bistand, der er effektive.

- (1) Regelmæssige politiske dialoger mellem EU, østater og territorier i Stillehavet, regionale Stillehavsorganisationer og ligesindede partnere bør afføde fælles holdninger, der skal sikre, at FN's charter og resolutioner overholdes globalt, lette bæredygtige og fredelige løsninger på konflikter verden over og forbedre samarbejdet omkring udvikling og kampen mod klimaforandringerne navnlig i UNFCCC-forhandlingerne.
- (2) Inden 2012 skal alle lande i Stillehavet have modtaget yderligere EU-støtte til kampen mod klimaforandringerne, og nogle vil have fået midler fra initiativer i forbindelse med millenniumsudviklingsmålene ud over midlerne fra Den Europæiske Udviklingsfond for perioden 2008-2013. I programmeringen af EU's udviklingssamarbejde for perioden 2014-2020 vil Tjenesten for EU's Optræden Udadtil og Kommissionens tjenestegrene fremlægge mulighederne for en fælles programmering i Stillehavsområdet for EU-medlemsstaterne samt en mekanisme på EU-plan, der vil muliggøre en kombination af EU-midler og bilaterale midler med yderligere støtte til tilpasningen til klimaforandringerne og afbødning af virkningerne heraf.
- (3) EU's støtte i regionen til afbødning af virkningerne af klimaforandringerne, navnlig i Papua Ny Guinea og Salomonøerne, bør fremme synergien mellem de initiativer, der

vedrører FLEGT (retshåndhævelse, god forvaltningspraksis og handel på skovbrugsområdet) og REDD (reduktion af emissioner fra skovrydning og skovforringelse i udviklingslande).

- (4) EU's bistand til østaterne og territorierne i Stillehavet bør ydes på den mest hensigtsmæssige måde, herunder med budgetstøtte eller en blanding af metoderne for ydelse af bistanden, hvilket skal vurderes i hvert enkelt tilfælde. De nye retningslinjer for EU-budgetstøtte, som Kommissionen har foreslået, vil tage højde for de små udviklingsøstaters og OLT'ernes behov og særlige karakteristikker.
- (5) EU bør fremme principperne for effektiv bistand i overensstemmelse med konklusionerne og tilsagnene fra forummet på højt niveau i Busan, herunder med opgavedelinger, fælles programmeringer samt anvendelsen af delegeret samarbejde med ligesindede partner i Stillehavet. EU bør tilstræbe et samarbejde med andre donorer på sektorniveau ved hjælp af fælles programmer til at støtte partnerlandenes politikker, fælles indikatorer, betalingskriterier, kontrol og politisk dialog med partnerregeringerne.
- (6) På grundlag af retningslinjer fra finansministerforummet og i overensstemmelse med Cairns-pagten bør EU sammen med andre partnere tilstræbe at udarbejde en metodologi til at forbedre Stillehavsoverensværens adgang til og forvaltning af midler i forbindelse med kampen mod klimaforandringerne og implementere pilotfasen med henblik på at anvende metoden i hele regionen.
- (7) EU bør slutte sig til andre donorer, der arbejder inden for sektorer, der vedrører millenniumudviklingsmålene, og som er særlig berørt af klimaforandringerne, som vand, sanitære forhold og vedvarende energi. EU bør fremme initiativer inden for disse sektorer til at fremme grøn vækst, herunder gennem ordningen til fremme af infrastruktur i Stillehavet (Pacific Infrastructure Facility).
- (8) For at undgå at overbebyrde Stillehavspartners kapacitet bør EU fremme fælles missioner med andre partnere, der skal koordineres med østater og territorier i Stillehavet og regionale organisationer.
- (9) EU bør støtte Stillehavs-OLT'ernes indsats for at samarbejde med deres naboer, herunder i kampen mod klimaforandringerne.
- (10) For at optimere effektiviteten af EU-delegationerne i Stillehavet vil Den Højtstående Repræsentant og Kommissionen evaluere muligheden for og virkningerne af at uddelegere ansvar baseret på den geografiske nærhed til partnerlandene i Stillehavet.
- (11) EU bør fortsat involvere civilsamfundet, de lokale myndigheder, den private sektor og forskningsmiljøet i sit samarbejde i regionen ved at støtte regionale net og partnerskaber mellem Stillehavsområdet og EU og ved i Europa at stimulere den offentlige interesse og debatterne om forhold af fælles interesse for østaterne og territorierne i Stillehavet og deres befolkninger.